

خدمات کتابخانه عمومی در جامائیکا

نوشته: Gloria E. Salmon

ترجمه: سعید غفاری

عضو هیأت علمی دانشگاه آزاد اسلامی - واحد همدان

کارائیب و جامائیکا به زودی شهرت جهانی یافتند اوایل دهه ۱۹۶۰ کتابخانه عمومی تهیه و خرید و امانت (دانستان بی محتوا) را متوقف کرد و تا سال ۱۹۷۴ به طور کلی بخطاطر عملکردی که داشت دست از فعالیت کشیدند و سپس توسط شبکه خدمات کتابخانه جامائیکا کنار گذاشته شدند. به هر حال این نهاد به ارائه خدمات به کودکان ادامه داد که مقر آن در مرکز جونیور بود و این مرکز به عنوان مقر اصلی کتابخانه و فرهنگ برای جوانان مرکز شهر کینگزتون بقا یافته است. کتابخانه مرجع هند غربی که هم از نظر مجموعه و هم شهرت خیلی سریع رشد کرده است سرانجام در سال ۱۹۷۹ به کتابخانه ملی جامائیکا تبدیل شد.

خدمات کتابخانه‌ای جامائیکا

در واقع تاریخچه جدید کتابخانه عمومی رایگان در سال ۱۹۳۸ با یک تلاش جمعی شروع شد، یعنی زمانی که جزیره به ۱۴ ناحیه تقسیم شد و هر کدام شروع به ارائه خدمات به طور کاملاً داوطلبانه کردند. و چهار ناحیه دیگر بین سال‌های ۱۹۴۴-۱۹۴۷ به اقدامات مشابه مبادرت ورزیدند و این در حالی بود که سایر نواحی در تلاش برای ارائه خدمات به صورت آزمایشی بودند. در سال ۱۹۴۴ ساختار ملی جامه عمل پوشید و مجلس بریتانیا و پس از آن در جامائیکا علاقه پیشتری به توسعه کتابخانه نشان داده شد و از مراکز اسناد دولت جامائیکا درخواست کردند که طرح کتابخانه جامائیکا موافقت شود. دولت جامائیکا در سال ۱۹۴۶ با این طرح موافقت کرد و در نوامبر ۱۹۴۹ هنگامی که قانون خدمات کتابخانه جامائیکا را تصویب کرد این طرح را نیز ثبت نمود. و بدین ترتیب این سیستم به عنوان یک ماهیت ملی جهت

جامائیکا بزرگترین جزیره انگلیسی زبان در مجمعالجزایر کارائیب با مساحت ۱۰۹۹۱ کیلومتر مربع و جمعیتی حدود ۲/۵ میلیون نفر می‌باشد که بسیاری از آنان نسل جوان هستند. در نتیجه فراهم نمودن زمینه‌های تعلیم و تربیت چه به صورت رسمی و یا غیررسمی، اهمیت افزونتری برای تلاش در جهت کسب استانداردهای بساوادی، آگاهی‌های فرهنگی و فرصت‌های اجتماعی - اقتصادی که برای پیشرفت ملی در کشورهای در حال توسعه بسیار حیاتی است را دارا می‌باشد. از دیر باز کتابخانه‌ها به عنوان عامل مؤثر در حیات آموزشی و فرهنگی جامعه شناخته شده‌اند و شواهد مستند تأیید می‌کند که طی قرن هیجدهم و اوایل قرن نوزدهم افراد علاقمند بسیاری در مناطق مختلف جزیره با درجات گوناگون موقعیت سعی در تأسیس کتابخانه‌های سیار و آبونه‌ای دارند سر منشاء تعدادی از این کتابخانه‌ها فعالیت‌های آموزشی کلیساها بوده است.

انیستیتوی جامائیکا، دور نمای ملی
در اواخر قرن نوزدهم تلاش در جهت ارائه خدمات در مقیاس وسیعتری صورت گرفته است انیستیتو جامائیکا با حمایت مالی دولت در سال ۱۸۷۹ با هدف تقویت ادبیات، علوم و هنر دایر شد. این انیستیتو نقش موزه را بهبود بخشید، برنامه و فعالیت‌های فرهنگی را سازماندهی کرد و یک کتابخانه عمومی با امکانات ارائه امانی کتابها براساس نظام اشتراک تأسیس کرد.

خدمات پستی رایگان به ساکنان شهرهای حrome پایتخت کینگزتون ارائه می‌شد در سال ۱۸۹۴ این انیستیتو به عنوان کتابخانه عمومی ناحیه هند شرقی تأسیس شد، مجموعه‌های

- سرویس‌دهی خدمات کتابخانه‌های مدارس در ۹۱۷
مدرسه فعالیت می‌کند که شامل:

- ۳۲ مرکز پیش‌دبستانی
- ۳۰۲ مدرسه ابتدایی
- ۴۸۵ مدرسه در کلیه مقاطع
- ۱ از سطح ابتدایی تا دبیرستان
- ۷ دبیرستان فنی
- ۳ دبیرستان حرفه‌ای
- ۱ هنرستان
- ۷ دبیرستان جامع
- ۶۴ مدرسه راهنمایی
- ۱۵ پیش‌دبیرستانی

در ایجاد این پوشش گسترده، خدمات کتابخانه جامائیکا هم یک جز ضروری در شبکه اطلاعاتی ملی و هم ساختار پشتیبانی مهم برای نظام آموزشی رسمی جامائیکا شده است. مسئولیت مدیریت کلی و کنترل خدمات کتابخانه دانشکده و کتابخانه عمومی به عهده هیأت امنی کتابخانه جامائیکا بود که اعضاش را وزیر آموزش و پرورش تعیین می‌کند.

سرمایه‌گذاری برای اجرای خدمات از سال ۱۹۵۸ بطور کلی با تخصیص هزینه سالانه از سوی دولت انجام شد و این تخصیص بودجه از طریق شوراهای محلی عضو از سال ۱۹۸۶ تمام سرمایه را به عهده وزارت آموزش و پرورش نهاده است.

این سازمان که اساساً به وسیله شورای بریتانیا و مقر فرماندهی در کینگزتون ایجاد شده ساختار کتابخانه کشور را حفظ کرده است. کسب مواد و همه مراحل فنی برای آمادگی و توزیع بازار در یک مکان متمرکز شده است، در حالی که خدمات عمومی از طریق شبکه کتابخانه بخش اسنانی از سال ۱۹۶۴ بر پایه محلی سازمان یافته است. استانداردهای حرفه‌ای ارائه خدمات به رغم تنگناهای موجود محبویت یافته، و برنامه آموزش کارمندان از شروع ارائه خدمات همچنان حفظ شده است. معیارهای مطلوب تا سال ۱۹۷۲ بوده است، یعنی زمانی که اداره امور مطالعات کتابخانه در دانشگاه هند غربی، در شهر مونا تأسیس شد. گردش‌های علمی و سفرهای اکتشافی به کشورهای خارجی و همین‌طور

مراحل تأسیس و اجازه قانونی شکل گرفت. بخش‌هایی که قبل‌به صورت فردی در نواحی مختلف خدمات ارائه می‌دادند تحت پوشش این سیستم قرار گرفتند و کتابخانه عمومی آنها به عنوان مرکز خدمات کتابخانه‌ای جامائیکا، شروع به فعالیت کرد. این سازمان در ماه می ۱۹۴۸ یک راهنمای انتخاب کرد و شروع به تحکیم و توسعه برنامه‌هایش نمود تا سال ۱۹۵۸ تمامی نواحی به یک کتابخانه مرکزی مجوز شدند که بسیاری از آنها ساختمان مناسبی داشتند و متعلق به کتابخانه‌های جامائیکا بودند. و بقیه نواحی دارای مکان‌های متغیر و استیجاری بودند. همه کتابخانه‌ها بخش خدمات اضافی را تأسیس کرده بودند و اصولاً در نواحی روستایی به صورت خدمات کتابخانه‌ای سیار بودند. سرویس کتابخانه‌های مدارس در سال ۱۹۵۲ تشکیل شد و در سال ۱۹۵۷ اولین مرحله برنامه آن به اجرا در آمد و این سرویس دهی در سه ناحیه از کتابخانه‌های مدارس شروع بکار کرد، و ده سال پس از تأسیس تلاش می‌کرد، که بخش سرویس دهی جامائیکا به طور جدی و استوار تمام جزیره را تحت پوشش قرار دهد و نقش خودش را به عنوان ساختار اصلی آموزش غیررسمی در جامائیکا ایفا نکند.

مدیریت و عملکرد

سرویس‌دهی کتابخانه‌های جامائیکا زیر نظر وزارت فرهنگ و آموزش می‌باشد که دارای بخش‌های زیر است:

- خدمات کتابخانه‌های عمومی رایگان

- خدمات کتابخانه‌های مدارس

خدمات کتابخانه‌های عمومی زیر نظر اداره مرکزی با ۶۷۲ شبکه خدماتی سازماندهی شده است که شامل:

۱۳ کتابخانه مرکزی

۱۲۳ کتابخانه فرعی

- ۵۰ کتابخانه تمام وقت

- ۷۳ کتابخانه نیمه وقت

۱۷ کتابخانه سیار با ۴۷۳ ایستگاه

۳ مرکز بخش کتاب

۱۵ شبکه سرویس‌دهی ویژه در محل‌های عمومی اداره یا مؤسسه‌هایی نظیر آموزشگاه‌ها، بیمارستان‌ها، و زندان‌ها

مؤسسات وابسته متخصصین خبرهای تعلیم داده اند. متأسفانه این تلاش‌ها خدمات کتابخانه‌ای جامائیکا را قادر نساخته تا کارمندان حرفه‌ای را به تعداد مورد نیاز نگاه دارد، در حالی که پاداش و حق الزحمه دریافتی در خدمات عمومی کم جاذبه‌تر از آن مقدار پاداش پیشنهاد شده در کتابخانه‌های دانشگاهی و تخصصی در مناطق دیگر بخش خصوصی است. وقتی خدمات کتابخانه جامائیکا در سال ۱۹۴۸ شروع بکار کرد از میان ۵/۸۳۷ عضو و با حدود ۲۷/۹۷۰ کتاب شروع به سرویس دهنده است.

در پایان سال ۹۳ - ۱۹۹۲ از ۶۲۷ مؤسسه ثبت عضویت از ۶۷۴/۹۴۴ عضو خود به ۱/۱۲۹/۲۳۳ عضو کتاب سرویس داده، و ۵۱۸ نفر، آbonman ۲۶ روزنامه ادواری شده‌اند در نتیجه نسبت سهم کتاب برای هر نفر ۱/۶۷ کتاب به خواننده است. این مؤسسه با بیش از ۴۵ سال تجربه نشان داده که شمار کلی اعضا رسمی کتابخانه افزایش یافته است، این امر به دلیل رد و بدل کردن غیررسمی مواد کتابخانه میان افراد خانواده و دوستانشان می‌باشد و همچنین میان جمعیت آماری دانش‌آموختان غیر عضوی وجود دارد که برای پروژه‌ها و تکالیف‌شان به کتابخانه مراجعه می‌کنند. به علاوه آمار نشان می‌دهد که هر ساله اعضاء رسمی افزایش می‌یابند. بنابراین روشن است که نسبت کتاب به کتابخوان به طرز اسفناکی کم و ناکافی است و این مؤسسه از نظر مالی ناتوان است و به دلیل چندین عامل محدودکننده توانسته به طریق معقولی این نسبت را معکوس کند. سازمان توسعه و ابتدایی نشر کتاب در جامائیکا حتی توان تأمین کتاب در سطح دانش‌آموختان را ندارد. در نتیجه ارز قابل توجهی جهت تأمین ضروریات سالانه مورد نیاز است که با قیمت‌های در حال افزایش در بازارهای خارج از کشور مرتفع گردد، این وضعیت با سقوط ارز محلی پیچیده‌تر می‌شود و تأمین بودجه قادر به همگامی با این مشکلات نیست با این وجود با تشکیل (هیأت توسعه کتاب) نشانه‌هایی از تقویت صنعت کتاب وجود داشته و تعداد قابل توجهی کتاب منتشر می‌گردد با این حال این امر، مشکل را سریعاً حل نمی‌کند. مؤسسه کتابخانه جامائیکا افتخار دارد که طرح تأسیس (هیأت توسعه کتاب) را در یک سمینار محلی مطرح نموده است و توسعه کتابخانه جامائیکا به مناسبت سی امسی

در سال ۱۹۷۸ جامه عمل پوشید. یک کمیته تحت عنوان کمیته ادبیات کودکان جامائیکا تحت سپرستی مدیر مؤسسه ایجاد شده است از آنجایی که کیفیت کتب کودکان در زمینه آموزش رسمی و غیررسمی اهمیت فراوان داشته است این مؤسسه با تعیین جایزه برای بهترین انتشارات در زمینه ادبیات کودکان و همچنین در بهبود کیفی کتاب‌های کودکان تأثیر زیادی داشته است. خدمات کتابخانه جامائیکا در پی یافتن برتری انتشارات محلی در این منطقه می‌باشد و با سرمایه‌گذاری در جایزه‌ای برای بهترین انتشارات محلی ادبیات کودکان در انجمن صنعت کتاب و نقشی جایزه دو سالانه ادبیات کودکان و شورای گسترش کتاب ملی در این امر سهیم شده است.

احدا و بخشش از منابع محلی و بین‌المللی اغلب به افزایش موجودی کتابخانه کمک می‌کند. از جمله سازمان‌ها مانند کتابخانه رانفلی بریتانیا کبیر و سازمان‌های خیریه ایالات متحده آمریکا و چندین مجتمع از جامائیکا در کشورهای مختلف و همچنین از طرف بنگاه‌های کوچک گروهی از قبیل مجتمع کتابخانه کوبا و مجتمع کتابخانه مدرسه‌ای حمایت می‌شوند، که هر کدام در طرح پنج ساله توسط کتابخانه‌های سیار در جشن‌های کریسمس کتاب به کودکان اهدای می‌کنند که بودجه آن توسط صندوق سالیانه پول تأمین می‌شود.

خدمات

خدماتی که به اعضاء ارائه می‌شود شامل امانت، امکانات مرجع در هر کتابخانه عمومی می‌باشد، و این خدمات در ۱۳ کتابخانه محلی ارائه می‌شود و شبکه‌ای این کتابخانه‌ها را به هم ارتباط می‌دهد و خدمات ویژه‌ای نیز در خارج از محدوده ساختمان ارائه می‌شود.

متداولترین خدمات قابل ارائه، خدمات کتابخانه‌های سیار است که در سال ۱۹۵۸ در پایتخت شروع شد و در سال ۱۹۶۴ در نواحی روستایی توسعه یافت. سپس سرتاسر جزیره توسط این ۱۳ کمیته که در واقع یک واحد بود پوشش داده شد.

سه تا از نواحی بزرگتر هر کدام دو واحد داشتند، این خدمات با توجه به رشد مناطق روستایی و افزایش قیمت ساختمان بسیار ضروری و مقرر به صرفه است. به هر حال

به عنوان یک ساختار اجتماعی از هیچ کوششی فروگذار ننموده‌اند. عکس العمل عمومی نسبت به این خطمشی بسیار خوب بوده و توسعه خدمات در مناطق روستایی بیشتر مدپون مشارکت و متعهد قلمداد نمودن جامعه بوده است. بدین طریق ۲۲ شعبه از ساختمان‌های کتابخانه بنا شده‌اند در برخی از جوامع برای مکان ساختمان‌های آینده کتابخانه زمین‌هایی اعدا شده است در بسیاری از نواحی ساختمان‌هایی با بهای ناچیز اجاره شده است در ابتدای تأسیس این سازمان بیشتر کارها به صورت داوطلبانه توسط شهروندان که خدمات جزئی و کوچک را اداره می‌کردند انجام می‌شد که این خدمات اکنون در شبکه کتابخانه روستایی توسعه یافته است. و افراد داوطلبانه به کمیته‌های محلی در عملکرد قانونی و اداری خدمات می‌کنند و این مشارکت مستمر بین اعضاء جامعه و کتابخانه‌هایشان باعث موقفیت خدمات کتابخانه‌های جامائیکا و به خصوص در اجرای برنامه و توسعه روستایی شده است.

مساعدت بین‌المللی

علاوه بر اهدا کتب و سایر مواد که سازمان از مراجع بین‌المللی دریافت کرده است کمک زیادی در زمینه تربیت کادر یا کارکنان و توسعه خدمات آن بعمل آمده است.

انجمن انگلستان، سرویس اطلاعاتی ایالات متحده، یونسکو و سازمان ایالت‌های آمریکا وسیله‌ای در جهت گشودن راههای توسعه منابع انسانی بوده‌اند. مشارکت انجمن بریتانیا جهت تأسیس مدرسه کتابداری در دانشگاه "وست ایندیا" بسیار ارزشمند بوده است. چندین پژوهه پیشنهادی منجر به سرمایه‌گذاری برای برنامه‌هایی شد که بودجه تخصیصی سالیانه نمی‌توانست تقبل کند توسعه امور کتابخانه سیار در مناطق روستایی امکان اجرای پژوهه بین دولت‌های هلند و جامائیکا را بوجود آورد که در فاصله زمانی سه سال ۱۵ کتابخانه سیار ایجاد شد در سال ۱۹۸۹ دولت ژاپن ۸ وسیله نقلیه کوچک اهدا کرد که می‌توانست جایگزین واحدهای قدیمی در بعضی مناطق و در سرویس کتابخانه‌ای مدارس شود که بخاطر اندازه کوچک آنها می‌توانست در مناطق روستایی مرتفع و تپه‌ای پر پیچ و خم آسانتر عمل کند. سرویس کتابخانه‌ای جامائیکا اخیراً سعی نموده است برای

عواملی مانع از ارزان تام شدن این برنامه و تأثیرگذاری روی کار می‌شود: مانند کوهستان‌های داخلی کشور و شرایط جاده‌ها که تأثیر بدی روی ماشین‌هایی که برای اجرای این برنامه با آنها کار شده داشته است.

خوشبختانه در سال ۱۹۸۹ مدیریت توانست هشت دستگاه ماشین نیسان را به خدمت بگیرد که کار این دستگاه‌های کوچک بسیار رضایت‌بخش بود. با ۱۷ وسیله نقلیه سریع ۴۵۴ روستا و ۱۹ حومه شهری هر دو هفته یکبار سرویس دهی می‌شود.

روش ارائه خدمات از طریق پست یکی دیگر از برنامه‌هایی است که امکان دسترسی افرادی که در روستا زندگی می‌کنند را آسان می‌کند ارائه خدمات از طریق پست یا ارسال بسته‌های پستی به افرادی که تقريباً در شعاع بیش از پنج مایل از محل اصلی کتابخانه زندگی می‌کنند صورت می‌گیرد. انتخاب کتاب براساس نیاز خوانندگان صورت می‌گیرد و یک ارتباط خوب و جالب بین خواننده و کارکنان کتابخانه از طریق نامه‌ای که اغلب همراه بسته‌های کتب بازگشته ارسال می‌گردد بوجود آمده است. سایر خدمات ویژه به زندان‌ها، مراکز تربیتی جوانان و نوجوانان، بیماران و کارمندان بیمارستان، از طریق واگن برقی شهری ارائه می‌شود.

فعالیت‌های جامعه

در طول سال‌ها کتابخانه عمومی برنامه فعال و وسیعی را برای ارائه خدمات به جامعه تدارک دیده است کار در زمینه کودکان همواره مورد تأکید قرار گرفته است و برنامه قصه‌گویی، مسابقات ملی خواندن که سالیانه برگزار می‌شود و برنامه‌های تابستانی برای توسعه کارکنان بخش کودکان و همچنین به عنوان ابزاری در جهت ارتقاء سیستم کتابخانه بسیار مؤثر بوده است.

فعالیت‌های متنوع بزرگسالان شامل منجومه‌های سخنرانی، نمایشگاه‌های موضوعی و تخصصی، مسابقات هنری، نمایش فیلم و غیره می‌شود. همه این فعالیتها مورد پذیرش عموم بوده است، کارکنان کتابخانه‌ها در توانایی‌های فردی و در برنامه‌های جامعه و خدمات کتابخانه شرکت می‌کنند که به عنوان یک خطمشی بسیار خوب برای کتابخانه

نایابیان و کم‌بینایان زمینه فعالیت‌های در خصوص نوار به منظور شنیدن را در دو واحد از کتابخانه‌های روستایی خود ایجاد کند. این پروژه توسط یکی از سازمان‌های ایالات متحده به صورت آزمایشی انجام شد. سرویس کتابخانه‌ای فوق سعی در تربیت و آموزش بیشتر پرسنل خود برای اجرای این خدمات دارند و همچنین در پی کسب بودجه و سرمایه بیشتر برای توسعه آن هستند.

یک سرویس اطلاعات اجتماعی در دو کتابخانه روستایی تأسیس شده است درباره این برنامه باشد گفت برنامه‌ای آزمایشی است که بودجه آن از طرف یونسکو تأمین می‌شود این فعالیت که برای تأمین اطلاعات افرادی در خیابان به صورت غیررسمی و اغلب در سطح غیرکتابی انجام می‌پذیرد موفق بوده است و طرح‌های توسعه این پروژه در دست اقدام است. تمام بخش‌های خدماتی به این شکل سرویس ارائه می‌دهند اما سرویس اطلاعاتی اجتماعی یک شکل رسمی شده است که دارای پرسنل و یک مجموعه مرجع کوچک سریع که به ویژه از موضوعات محلی است که برای نیازمندی‌های آن ضروری است.

تحویل خدمات در تمام سطوح دستی صورت می‌پذیرد و کتابخانه جامائیکا مانند بسیاری از کتابخانه‌های عمومی کشورهای در حال توسعه قادر به تأمین بودجه برای استفاده از فن آوری در عملکرد خود نبوده است. با رایانه‌ای کردن سیستم امانت کتاب به بزرگسالان در کتابخانه پایتخت کینگزتون و کتابخانه اصلی در شهرهای مهم مانند خلیج متینگو اقدامات اولیه انجام شد.

دولت برنامه کتابخانه پایتخت را حمایت مالی کرد و یونسکو کتابخانه دیگری را تأمین کرده است، طرح بلندمدت برای استفاده از رایانه در کتابخانه و توسعه جوانب دیگر کتابخانه‌های مؤسسه وجود دارد. پروژه جدید استفاده از میکروفیلم برای نگهداری و ذخیره برخی منابع کتابخانه و دسترسی آسان به این منابع می‌باشد. تأمین منابع بودجه مالی این طرح بوسیله یونسکو تضمین شده است. دو کتابخانه دیگر از جمله کتابخانه دانشکده هنر و علم و صنعت، و کتابخانه ملی جامائیکا در این طرح سهیم هستند.

کتابخانه‌های مدارس

از سال ۱۹۵۲ وزارت آموزش و پرورش مسؤولیت حفظ خدمات کتابخانه به کلیه مدارس دولتی در سطح ابتدایی را به کتابخانه عمومی واگذار کرده است. و در سال ۱۹۶۹ مدارس راهنمایی نیز شامل این اختیارات شدند بنابراین کتابخانه‌های ساخته شده مدارس به خرید کتاب در مدارس و تربیت کتابدار از میان معلمان که هر یک از مدارس انتخاب می‌کنند اقدام می‌نمایند. از سال ۱۹۵۷ یک کتابخانه سیار برای سرویس دهی به ۸۰ مدرسه در سطح مقدماتی مورد استفاده قرار گرفت، معلمین با کمک کارکنان کتابخانه کتاب‌ها را برای مدارس شان انتخاب نموده و هر گاه که لازم بود همه مجموعه یا بخشی از آن را با کتابهای جدید عرض می‌کنند. و هر بار این کتاب‌ها توسط یک کامپیوټر به ۹۷ مدرسه در سطح راهنمایی تحويل داده می‌شد.

هر مدرسه راهنمایی بوسیله خدمات مدرسه پوشش داده نمی‌شود و یکی از برنامه‌های بلندمدت کتابخانه جامائیکا این است که شرایط یکسانی را فراهم آورده و از تأمین نیازهای کتابخانه‌های مدارس دولتی اطمینان حاصل کند. کتابخانه مدارس سعی کرده که کیفیت کتاب‌های موجود و خدمات در تمام مدارسی که به آنها سرویس می‌دهد را از محل اعتبارات بودجه سالیانه و از طریق برنامه آموزشی بهبود بخشد، هر چند که این پیشرفت روند کندی داشته است به هر حال اخیراً دولت جامائیکا و بانک توسعه بین‌المللی در جهت بهبود آموزش مقدماتی به توافق رسیده‌اند و ضرورت وجود کتابخانه مدارس تشخیص داده شده و به خصوص تهیه کتاب برای ۳۲ کتابخانه مدرسه در اولین مرحله این برنامه ارائه شده است. برنامه تهیه کتاب برای کتابخانه ۳۲ مدرسه دیگر طی یک دوره چهار ساله به تصویب رسیده است. ایده ترکیب اداری کتابخانه مدارس و کتابخانه‌های عمومی از نظر اقتصادی بسیار با صرفه بوده است و در مشارکت کارمندان در سطوح نظارتی و در زمینه اصول و سایر خدمات نتیجه بخش بوده در متون منابع نادر و کمیاب ملت‌ها مشارکت بسیار سودمند بوده و موجب ایجاد کتابخانه عمومی شده که هدفش این است که به راستی ماهیت ملی داشته باشد.

سیستم اطلاعات ملی

خدمات کتابخانه جامائیکا که خدمات کتابخانه‌ای مدارس را نیز در بر دارد نماینده سیستم اطلاعات ملی کتابخانه عمومی می‌باشد. قسمت‌های دیگر این سیستم شامل کتابخانه ملی جامائیکا (NL) و کتابخانه دانشگاه وست ایندیا در کالج مونا و شبکه اطلاعاتی اقتصادی (SECIN) شبکه اطلاعات کتابخانه‌های دانشگاهی (COLINET) شبکه اطلاعات علمی و فنی (STIN) شبکه اطلاعات حقوقی (LINET) و آرشیو بخش ضبط اسناد دولت جامائیکا است.

سازمان هم پایه نظام اطلاع‌رسانی ملی شورای ملی کتابخانه‌ها، آرشیوها و خدمات اطلاع‌رسانی (NACOLAIS) است که در سال ۱۹۷۷ به عنوان سازمان مشاور دولت جامائیکا با مسؤولیت پیشنهاد دادن با توجه به گسترش نظام اطلاع‌رسانی ملی تأسیس شد. خبرنامه فصلی آن فعالیت‌های نظام را به خوبی و قایع اطلاع‌رسانی بین‌المللی و منطقه‌ای گزارش می‌دهد.

نتیجه

خدمات کتابخانه جامائیکا برای ایجاد و توسعه آگاهی عمومی در مورد ارزش‌های اطلاعاتی به عنوان یک منبع یا توسعه در سطح فردی و ملی انجام می‌شود. ایجاد ارتباط ملی، ناحیه‌ای و بین‌المللی ممکن است به هر روشهای رسیدن به اهداف مورد نظر مفید باشد. این خدمات مطلع است که با خاطر قدان منابع انسانی و مالی با وجود فرصت عمل‌های جدید و پوشش ملی آن هنوز به اطلاعات و خدمات قبلی محدود می‌شود.

به هر حال این سازمان به تلاش خود برای پیشرفت و توسعه همه جانبه و روزآمد کردن اطلاعات ادامه می‌دهد و نقش خود را به عنوان بخشی از نظام اطلاع‌رسانی ملی در کتابخانه عمومی ایفا می‌کند.

برنامه آینده کتابخانه‌های جامائیکا طی یک برنامه پنج ساله توسعه با دقت برنامه‌ریزی شده و سعی شده در این برنامه بودجه سالیانه و منابع مالی از طریق دولت جامائیکا تأمین شود و برای اجرای این طرح پنج ساله صندوق منابع مالی اش را از طریق آزادسازی بین‌المللی و سیستم حمایتی محلی تأمین

می‌کند. اخیراً سرویس خدمات جامائیکا صندوقی را تأسیس کرده است و مطمئن است این تلاش‌ها با کمک‌ها و اهداء‌های مردم، کتابخانه را در جهت پیشرفت در قرن ۲۱ یاری خواهد کرد.

منابع

- Mahapatra, P.K. Public Libraries in Developing Countries. India: House PVT LTD, 1997. P. 59-71.

